

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12859

SHOLEM ALEYKHEM

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

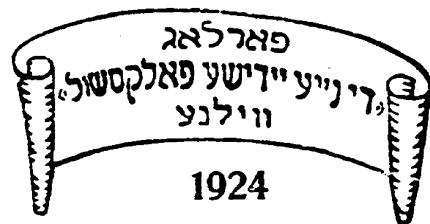
The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

ש ל ו ם ע ל י כ ם

פון שלום עליכמס צוואה.
די אויפשריפט אויף שלום עליכמס מצבה,
שלום עליכמס קינדער יארן — באשריבן פון
שלום עליכמין אליין.
זכרונות וועגן שלום עליכס — ד"ר מ. קויפמאן.
שלום עליכמס לווייה — י. בערקאוויטש.

דרוק ש. עטמטין שטראסן גאס 6.

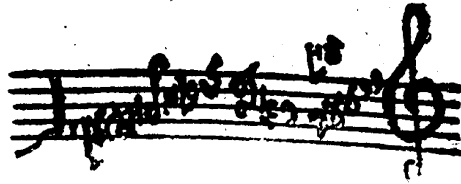

געבוירן אין ווערמאקאו אין יאר 1859 — געשטארבן אין ניו-יארק דעם 13-טן מיי 1916.

פון שלום-עליכמס צוואה.

(א) וואו איך זאל נישט שטארבן, זאל מען מיך באהאלטן נישט צווישן אריסטאקראטן, מיוחסים, אדער גבירים, נאָר גראַד צווישן פראַסטע יידן אַר-בעטער, מיטן אמתן פאַלק, אזוי אז די מצבה, וואָס מען וועט דערנאָך אַוועק-שטעלן אויף מײן קבר, זאל באַשיינען די איינפאַכע קברים אַרום מיר, און די איינפאַכע קברים זאלן באַפונען מײן מצבה, אזוי ווי דאָס פראַסטע ערלאַכע פאַלק האָט פאַר מײן לעבן באַשיינט זײן פאַלקשרייבער. —

(ב) קיין שום טיטלען מיט לויבענישן מיט מורי-מורנוס זאל אויף מײן מצבה נישט זײן, אויסער דעם נאָמען „שלום-עליכמס“ פון אײן זײט און אויסער דעם יידישן אויפשריפט, וואָס בייגעלייגט, פון דער אַנדערער זײט. —

דאס באנצע לעבן אויסגעלאכט,
געשלאגן מיט דער העלט כפרות.
די באנצע העלט האט גוט געמאכט,
און ער—איז תיא—געווען אויף צרות.

דא ליבט א ייד א פשוטער
בעשריבן יידיש-דייטש פאר תייבער
און פארן פראסטן פאלק האט ער—
געווען א הומאריסט א שרייבער.

און דוקא דעמאלט, ווען דער עולם האט
געלאכט, געקלאטשט, און פלעגט זיך פרייען
האט ער געקרענקט—דאס ווייס נאר גאט—
בסוד, אז קיינער זאל גיט זעען.

שלום-עליכמס קינדער-יאָרן.

באשריבן פון שלום-עליכמען אליין אין בריוו צום שריפטשטעלער י. ה. רבניצקי.
איינצלנע געשעענישן פון זיינע קינדער-יאָרן האָט שלום-עליכס באשריבן דער-
נאָך אין זיינע ווערק.

אין אַ קליין שטעטל וואָראָנקאָוו, ווי אַ טל ומטר די גרייס, ניט ווייט פון
דער שטאָט פּערעיאַסלאָוו (וואו איך בין אינם 1859 יאָר געבאָרן)—דאָרט האָב
איך פאַרבראַכט די בעסטע גילדענע יאָרן, מיינע ערשטע גוטע נאַרישע קינדער-
שע יאָרן. אין דעמדאָזיקן קליינעם וואָראָנקאָוו איז מײן פּאַטער געווען דער
מיוחס, דער גביר, דער גבאי ראשון פון אלע חברות, רב נחום וועוויקס!
און מיר, רב נחום וועוויקס קינדער, אויך ניט קיין קלייניקייט! אלע שבת צו
נאַכט איז געווען ביי אונז אַ מלוה מלכה פאַר דעם גאַנצן שטעטל, אלע יום-
טוב איז מען געקומען צו אונז אויף קדוש, אלע נייע האָט מען געבראַכט צו
אונז און אַרויסגעטראָגן פון אונז, אַ גלעזל וויין האָט מען געשרונקען ביי אונז,
פונם רבין האָט מען גערעדט ביי אונז, פון פּאַליטיקע ביי אונז, אַלצדינג ביי
אונז. און אונז, נחום וועוויקס קינדער, האָט מען געהאַלטן חשוב, געפירט
בדרך הישר, אָפּגעגעבן צום בעסטן מלמד, צו רב זרחן, און פרום זיינען מיר
געווען באמת.

איך געדענק נאָך אַצינד דעם זיסן טעם פון די טרערן, וואָס מיר
האָבן פאַרגאַסן פון אונזער רבינס מוסר. אלע טאָג פלעגט אונז דער רבי רב
זרח זאָגן אַ מיטל מוסר, און מיר פלעגן זיך נאַכדעם ביים דאווענען שלאָגן אָשמנו
אויף אונזערע גרויסע, גרויסע זינד, וואָרים אינאיינעם מיטן פרומקייט זיינען
מיר אויך געווען גרויסע גרויסע בעל-עבירות: ליגערס, ניט געפּאַלגט דעם טאַטן, גע-
היפט אינם דאווענען, געגבעט געלט פון דער צדקה-פּושקע (זע, דאָס מעסערלי).
היינט הרהורים, מחשבות זרות, געדאַנקען!... און נאַכדעם האָט דער רבי גע-
זאָגט מוסר, און מיר האָבן געוויינט, געגאַסן מיט טרערן און געדאוונט ערלאַך,
ניט געהיפט, געשלאָגן זיך אָשמנו און געוויינט, תשובה געטאַן.

די פּאַנטאַזיע איז ביי מיר געווען פון קינדווייז אָן מאָדנע גרויס און
צעהיצט. הייזער האָבן ביי מיר אויסגעזען ווי שטעט, הויפּן—מדינות, ביימער—
מענטשן, גראָז—חיל, שטעכלקעס און קראָפּיווע—פּלשתיים, אדום און מואב און
איך פלעג גיין/אויף זיי מיט מלחמה (זע, גרינס אויף שבועות).

אויפכאַפּן דאָס לעכעריקע פון יעדן מענטשן—דאָס איז געווען ביי מיר
כמעט אַ חולאת. איך פלעג, ניט ווילנדיק, נאַכמאַכן אַיטלאַכן באַזונדער: פונם
רבין רב זרח מיט ורליכן מיט אלע חברים מיט זייערע טאַטע מאמע ביז להבדיל
אַניסקאַ דעם סטאַראָוש מיט די אויסגעדרייטע פּיס—און פאַר אַט דעם נאַכמאַכן
האָב איך געכאַפט פעטש ווי האַלץ. אין חדר בין איך געווען דער קאַמיקער.

אלע פלעגן לאסן, ביזן טויט לאכן, אחוץ מיר. נאָר אינדערהיים האָט די מאַמע באַמערקט מיינע שטיק, און פון דעמאָלט אָן האָט זי גענומען אויסקאַרעניצען און מיר רידאָזיקע תּנועות.

נאָר איינער איז געווען מיט מיר אַ גלייכן אויף מאַכן אָנשטעלן, זיך פאַרשטעלן, שפּילן, זיך גרימירן, און בשעת מעשה זינגען שיינע, וואונדער-שיינע לידער. דאָס איז געווען מאירל דעם רביס, אָדער מאירל מעדוועדיצוו, דער געוויסער נאָכדעם באַרימטער אַרטיסט מעדוועדיצוו. די קונץ פון שפּילן איז געווען אַנטפלעקט פאַר אים נאָך דעמאָלט, ווען ער איז געגאַנגען באַרוועס און געוונגען דאָס שענסטע ליד פאַר אַ גראָשן אָדער פאַר אַ האַלבן עפל. מיר אלע האָבן געשפּילט דעם „גולן“, אַ טעאַטערשטיק, אונזער אייגענע פאַנטאַזיע. מעדוועדיצוו איז געוועזן דער גולן, איך בין געווען דער ייד, דער אָרעמאַן, און די איבעריקע חברים זיינען געווען דער וואַלד (די ביימער פונם וואַלד—כי אדם עץ השדה). איך, דער ייד דער אָרעמאַן (דער „אייביקער ייד“) בין געשטאַנען פאַר אים (פאַרן גולן) אויף די קניעס, און געטענעט: וואָס האָסטו צו מיר, איך בין אַ ייד אַן אַרימאַן, איין אַביוון און ער, דער גולן (מעד-וועדיצוו) מיט אַ קאַלאָראַטש-מעסער און האַנט, האָט געוונגען זייער אַ שיינן לידל: אַז ער מוז, מוז אויסקוילען אלע יידן! אַ, קינדערשער גאַרישער שכל! קיין היסטאָריע האָבן מיר נאָך דאַמאָלט ניט געלערנט, קיין נביאים זיינען מיר ניט געווען; פּונדאָנען האָט זיך צו אונז גענומען, אַז דער ייד איז אַן אַביוון און בעדאַרף קניען פאַרן גולן, און ער, דער גולן, באַדאַרף זינגען אַ לידל: אַז ער מוז, ער מוז אויסקוילען אלע יידן!...

ווי ווייט פאַרדאַרפן און שלעכט ערצויגן מיר זיינען ניט געווען, איז דער געפיל פון צער בעלי-חיים געווען ביי מיר אזוי גרויס, אַז אַ קראַנק פּערד האָט מיך געקערנקט (זע „מתושלח“), אַ הונט מיט איין איבערגעבראַכענער פּוס האָט אַרויסגערופן ביי מיר טרערן (זע „ראַבבטשיק“) און אַפילו אַ קאַץ, וואָס איז נאָר אַ טמא, אַ שרץ, איז ביי מיר געווען סייער און ליב, און פון קראַנקע אָרעמע קינדער שמועסט מען ניט (זע „באַשעפּעניש“).

דער חשק פון שרייבן—מערקווירדיק! — האָט זיך גענומען ביי מיר פון דעם רבין רב זרחם זעלטן שיינ הענטל... פאַר אַ שיינעם „פתב“ האָט אונז דער טאַטע געשענקט אַ גראָשן (האַנאַראַר?) און צוליב דעם שיינעם פתב האָב איך זיך אויפגענייט אַ ביכל און האָב שיינ אָנגעשריבן „פאַרפאַסט“ אַ גאַנצן היבור אויף תּניך און אויף דקדוק, און אַז איך האָב דאָס באַוויזן דעם טאַטן, איז ער נתפעל געוואָרן פון מיין „ווערק“ און האָט דאָס לאַנג, לאַנג אַרומגע-טראָגן ביי זיך אין קעשענע, באַוויזן איטלאַכן באַזונדער, ווי שיינ זיין זון שרייבט (אלט האָב איך באַדאַרפט זיין דעמאָלט אַ יאָר צען), ווי קלאַר ער איז אין תּניך און ווי גוט ער קען דקדוק. דערויף האָט געזאַגט אונזער שכן, אַ ייד אַ חסיד מיט אַ צאַפן בערדל רב אייזיק, וואָס פלעגט קוויטשען בשעת דאַזונען ווי אַ קעצל: דקדוק שמיגדיק פינדיק בלעז; דער עיקרשט איז ביי מיר דאָס הענטל אַ גילדן הענטל! (די ערשטע „קריטיקע“!)

געצויגן האָט מיך אלץ אַהין אין יענע עולמות, פון רוחניות, פון הלומות
פון גניבה (זע "יוסילע סאָלאָוויי"), פון שפילן (זע "סטעמפעניו") און איך האָב
אַליין נאָך דער בר-מצוה בגנבה זיך צוגעכאַפט צום פּידל און האָב געכאַפט
דעם רעכטן פּסק פון מײן טאַטן (זע "אויסן פּידל").

פאַראַרעמט געוואָרן, זיינען מיר אַריבערגעפאַרן פון וואַראַנקאַוו צוריק
קײן פּערעיאַסלאַוו. דאָרט האָט מען אונז אויסגענייט די ערשטע קורצע קאַ-
פּאַסקעלאַך און אַזוי די מאַמע איז געשטאַרבן (פון דער כאַלערע) האָט אונז דער
טאַטע אָפּגעגעבן אין דער שקאַלע און איך האָב מיך אויסגעפּיינט צווישן אַלע
קינדער, באַווײן אַ סך בריהשאַפט, און נאָך דעם ערשטן ביכל, וואָס איך האָב
אויף מײן לעבן געלייענט צו 15 יאָר, "ראַבינוואָן קרוואַ", האָב איך תּיכּף ומיד
געמאַכט אַן אייגענעם "ראַבינוואָן קרוואַ" מיטן נאָמען: "דער צווייטער ראַבינוואָן",
באַווײן דעם טאַטן און דער טאַטע האָט באַווײן די אורחים (ביי אונז איז גע-
ווען אײן אַכסנייה) און אַלע זיינען אַרויס פון די כלים!

פון דעמאָלט אָן האָט דער טאַטע געקוקט אויף מיר ווי אויף אײן אבן טוב,
מיך אַרויסגענומען פון דער שטיפּמאַמעס רשות, ניט געלאָזט מע זאָל מיך
שלאָגן, ניט געלאָזט מיר וויגן אירע קליינע קינדער, ניט געגעבן מיר האַקן
דאָווענקעס ווי פּריער (ביי אונז איז געווען אויך "וויינקעלער מיטן נאָמען
Южный Бер) און פאַרווערט מיר פּוצן פאַר די אורחים די שטייול, שטעלן
דעם סאַמאָואַר, לויפן אַ גאַנג, וכדומה אַוועלכע מלאַכות, וואָס אַנך פּלעג זײ
טאָן ביז יענער צײַט.

זכרונות וועגן שלום-עליכם.

קלאַרע בלויזע אויגן, צוגעלאָזטע און פאַרטראַכטע, אויגן פון אַ קינד און
אַ חכם. ער האָט געהאַט אַ רגילות צו קוקן איבער די ברילן, ס'פלעגט זײן
קענטיק דאָן, ווי זײן בליק נעמט דורך יעדע זאַך. דרײַ טיפּע קנייטשן האָבן
זיך איינגעשניטן צווישן די ברעמען ביים ברייטן שטערן, אויף וועלכן עס
פלעגן זיך אַראָפּלאָזן ווייך געגרייזלטע קאַשטאַנען-האַר אָן אַ סימן פון גראַקייט.
ביי די מיל-ווינקעלאַך—צוויי קנייטשן, וואָס האָבן תּמיד געשמייכלט, אייביק
געלאַכט.

רייזן פּלעגט ער שטענדיק לעבעדיק. תּמיד, בײַ אַלע אומשטאַנדן, מיט
אַ חכמהלע, מיט אַ חזקל. פּונקט אַזוי לעבעדיק און אינטערעסאַנט זיינען גע-
ווען זײַנע בריוו. ער איז געווען אַ מײסטער אויף בריוו שרייבן, פּלעגט זײער

גערן שרייבן זיי און פלעגט אויפהיטן יעדן פרעמדן בריוו, וואָס איז אים גע-
ווען אינטערעסאנט. ער האָט ליב געהאַט ריינקייט, זויבערקייט און אָרדענונג
אין אַלץ, נאָר דערהויפּט אין שרייבן, ער פלעגט שרייבן קלאָר און שיין.

געלט פלעגט ער טיילן, ווער עס פלעגט נאָר בעטן, און איז גרייט
געווען אויסצוברענגען געלט, ווי אַ קינד, אויף צאצקעס: ער האָט געהאַט אָן
אַ שיעור שיינע זאַכן, דערהויפּט, וואָס איז נוגע צו שרייב-געצייג; האָט ליב
געהאַט אָנצוטאָן זיך שיין און איז פעאיק געווען צו פרייען זיך, ווי אַ קליין
קינד, איבער אַ נייעם אָנצוג אָדער עפעס אַ שפּילצייג.

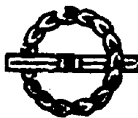
צו דער נאַטור איז געווען ביי אים אַ צאַרט געפיל, וואָס פלעגט איבער-
גיין אָן אַנדערש מאָל אַזוי ווי אין אַ מין רחמנות: אָס הייבט ער אויף פון
דער ערד אַ צעטראָטן בלימעלע, מאַכט עס אַ ביסל צורעכט און זאָגט: "אוי,
זעט!" — און בעת מעשה איז ביי אים אַזאַ פנים, ווי ער וואָלט אויפגעוויבן
אַ קינד, וואָס איז אַראָפּגעפאַלן. און די זון האָט ער אַזוי ליב געהאַט, אַז ער
פלעגט בפּועל ממש בענקען נאָך איר, ווען זי פלעגט זיך-ניט באַווייזן אַ פאַר
סעג. ווער אויף דאַטשע פלעגט ער אויפשטיין פרי און די כּרכסע זאָך וואַרפן
די פּיגעלאַך שטיקלאַך ברויט, און עס פלעגט זיין שיין צו זעהן, ווי די פּיי-
געלאַך קלייבן זיך צונוקף מחנותווייז און פּיקן ביי אים שיער ניט פון די
הענט אַרויס.

מיט קינדער פלעגט ער שפּילן, ווי אַ קינד. פלעגט שפּרינגען אין קערן
די וועלט, ווי אַ חר-יינגל. זיינע צוויי קליינע אייניקלאַך האָט ער ניט גע-
וואָלט, זיי זאָלן אים רופן "זיידע", נאָר "טאַטע".

"זיידע" האָט אים באמת טאַקע ניט געקליידט. ער האָט ליב געהאַט זיין
זונגקייט און האָט זיך געפרייט, וואָס ביי אים זיינען ניטאָ קיין גראַס האָר.
ער האָט ליב געהאַט, עס זאָל זיין פּריילאָך, און אין שטוב ביי אים איז שטענ-
דיק געווען דער מלאַך-פון פּרייד, אפילו דאָן, ווען אין פּרנסה איז אים גאָר
ניט אַזוי גוט געגאַנגען.

שרייבן פלעגט ער וואונדערלאַך שנעל און לייכט, אים האָט קיינזאָך
ניט געשטערט. ער האָט געקאָנט שרייבן שטייענדיק, ליגנדיק, שפּאַצירנדיק,
אפילו אין טראַמואַי אָדער אויף אַ פּור — אומעטום. ער האָט שטענדיק געהאַט
ביי זיך "אַ ביכעלע", און אין דעמדאָויקן ביכעלע פלעגט ער גיך-גיך שרייבן.
בעת ער איז געווען אין גערווי (איטאַליע), האָט ער די ערשטע צייט פאַרוואונ-
דערט די אַרטיקע איינוואוינער מיט זיין אויפפירונג. שפּאַצירט ביים ברעג ים,
שיין אָנגעטאָן, און הערט ניט אויף צו שרייבן גייענדיק, אָדער ער שטעלט זיך
פלוצלונג אָפּ און צעלאַכט זיך הויך אויפן קול. די איטאַליענער האָבן אָבער
גיך דערוואוסט זיך, ווער איז עס אָס דער מאָדנער מענטש אין דעם העלן
אָנצוג מיט די לאַנגע האָר און דעם "ביכעלע" אין האַנט. און טרעפנדיק אים,
זיי ער גייט אַזוי פאַמעלאַך און איז פאַרטאָן אין שרייבן, פלעגן זיי מיט דרך-
ארץ אָפּטרעטן דעם וועג "דעם שרייבער פון רוסלאַנד".

ער פלעגט גיט דארפן קיין התבודדות פאר זיין שאפן, ווי אנדערע. אים
 פלעגט גיט ארן, אז מען פלעגט טומלען; פארקערט, עס פלעגט זיך דוכטן,
 אז ווען ארום שפילן קינדער און מאכן א טומל, שרייבט זיך אים געשמאקער.
 און אמאל פלעגט זיך טרעפן, אז אינמיטן א געשפרעך ווערט ער פלוצ-
 לונג פארטראכט, די אויגן קוקן ערגעץ ווייט, און הגם זיין געזיכט שמייכלט
 נאך, ווי פריער, מעגט איר שוין זיין זיכער, אז ער הערט שוין קיין איין
 ווארט גיט, וואס איר רעדט, און ער איז שוין ערגעץ אנדערש-וואו. די קינדער
 פלעגן אין אזוינע פאלן זאגן: "טאטע, אין וואסערע עולמות ביזטו איצט?" און
 ער פלעגט זיין דאן אין זיין כתרילעווקע צווישן זיינע "קליינע מענטשעלאך"—
 און מיטאמאל פלעגט די האנט נעמען לויפן איבער די בלעטלאך פונם "ביכעלאך"—
 פון צייט צו צייט פלעגט קלינגען זיין געלעכטער: "כא, כא, הערט, וואס ער
 זאגט"...—און אין א שעה צוויי ארום פלעגט זיין פארטיק א מעשה. די גיט
 מעשה פלעגט ער די ערשטע צייט ליינען פאר די היימיקע, און די גאנצע
 פאמיליע אינאיינעם מיטן פאטער פלעגן זיך האלטן פאר די זייטן לאנדיק...
 ד"ר מ. קויפמאן.

שלום = עליכמס לוויה.

(באשריבן אין א בריוו פון שלום-עליכמס אידים, דעם שרייבער י. ד. בערקאוויטש.)

גלייך נאכן טאטנס טויט האבן די יידישע בלעטער ארויסגעלאזט עקסטרע-
 נומערן מיט דערדאזיקער ידיעה. אונזער שטוב האבן ארויסגערינגלט רעפאר-
 טערס פון אלע ענגלישע צייטונגען. די ידיעה וועקן דעם פאטערס בייט אין
 טעלעגראפיש צעשיקט געווארן איבער גאנץ אמעריקע, איראפע, אזיע און
 אפריקע.

די אייגארדענונג פון דער לוויה האט איבערגעזאמען די ניו-יארקער
 יידישע קהלה. די לוויה איז באשטימט געווען אויף פאנטאג. עס איז געשטעלט
 געווארן אן ערן-וואך פון שריפטשטעלערס, וואס האבן זיך טאג און נאכט גע-
 פונען אין דעם טאטנס קאבינעט, און עס איז געפאלדן געווארן אין די ציי-
 טונגען, אז דער ניו-יארקער באפעלקערונג ווערט געגעבן די מעגליכקייט זיך
 צו זעגענען מיטן טאטן. זונטאג פרי האט זיך דער עולם אנגעהויבן קלייבן אין
 אונזער שטוב, און ביז 2 א זיגער אין דער נאכט האט מען גיט איינגעהערט
 צו גיין... ביים טיר זיינען געזעסן פיר מענטשן און פארשריבן די נעמען פון
 די וואס זיינען אריין. נאך אזוי ווען אריינגיין פלעגן זען מענטשן מיטאמאל
 און פארשריבן האבן נאך פיר, דארף מען רעכענען, אז אויף די 7 טויזנט,
 וואס זיינען פארשריבן געווארן, זיינען געווען נאך 10 טויזנט, גיט קיין פאר-
 שריבענע... דער קינסטלער לעזים האט אראפגעזאמען א צייכענונג פון פאטער,

א סייגן פון האָס זיבן סאַנאַנענדיג און דער סקולפּטאָר זוטענסקי האָט גל-
 מאַכט אַ מאַסקע פונם זיוסט מיט דער רעכטיקער האָנט. מאָנטאָג 8 אַ זיינער איב-
 דערפרי, האָט זיך אָנגעהויבן די לוויה. מען האָט דעם טאַטן באַלאַמירט און
 אַריינגעלייגט אין אַן אָרן. האָס לאָזט נישט דורך קיין לופט, כדי אַז, ווען מיר
 וועלן אַזעקפאַרן, זאלן מיר אים קאַנען נעמען מיט זיך קיין רוסלאַנד, וואָרים
 מיט דעם ערשטן דעמטער נאָך דער מלחמה האָט ער געוואָלט אַזעקפאַרן.
 אויך דער לוויה איז געווען אַרום 300 טויזנט מענטשן, און זי האָט גע-
 ווערט פון 9 אַ זיינער אינדערפרי ביז 7 אינאַוונט... אלע יידישע און ענגלישע
 זייטונגען האָבן אָפּגעדרוקט די צוואה, און דער דעפוטאַט פון דער שטאַט ניו-
 יאָרק גענומען (אַ קריסט) האָט זי דורכגעלייענט פאַרן פאַרלאַמענט פון די פאַר-
 אייניקטע שטאַטן און געהאַלטן דערביי אַ רידנדיקע רעדע...

